

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

The Development of Practice Package Reading and Thinking Critical for students in Prathom Suksa 2

เจตนา บุรีรัตน์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง**

ดร.พงศธร โพธิ์พลศักดิ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคำแม่กวิทยา จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.93/ 81.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเป็น 0.6726 หรือร้อยละ 67.26
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับ ($\bar{x}=2.70$, S.D.=0.47)

ABSTRACT

This purposes of this research were to : 1) develop of practice package reading and thinking critical for students in Prathom Suksa 2 students have an efficiency of 80/80; 2) to study the effectiveness index of the development of learning activities on reading and thinking critical; 3) to compare the students' achievement before and after using practice package reading and thinking critical for students in Prathom Suksa 2 students; and 4) to investigate Prathomsuksa 2 students' satisfaction with the practice package reading and thinking critical. The target group of study consisted of 20 pupils in Prathomsuksa 2, Khommakwitthaya School in the

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบฝึกทักษะ, ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

* ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

**คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

*** อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

first semester of the academic year 2017, gained by purposive random sampling. The tools used for research were planned learning activities, test, attitude questionnaire and the achievement test constructed by the researcher. The statistics employ for data analysis were percentage, mean, standard deviation

The research findings were as follows :

1. practice package reading and thinking critical for students in Prathom Suksa 2 students have an efficiency of 81.93/81.50, higher than the preset 80/80 criterion.
2. The effectiveness enabled the students to increase their knowledge for 0.6726 or 67 percentage.
3. The students' achievement before using the practice package reading and thinking critical was statistically higher than that before using them at .01 level of significance.
4. the Student showed their satisfaction with the practice package reading and thinking critical in Prathom Suksa 2 was in the high level ($\bar{x}=2.70$, S.D.=0.38).

Keywords: Development of Practice Package Reading, Thinking Critical for students

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และส่งเสริมบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตคน โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจกัน และใช้ภาษาในการประกอบกิจการทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษา ให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคำเม็งวิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้าน การอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญ และส่งผลต่อการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพราะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์อย่างละเอียด ถี่ถ้วนรอบคอบ มีเหตุมีผล รวมถึงการไม่กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่ครูพยายามถ่ายทอด จึงส่งผลให้ผลการสอบปลายปีอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้คือ ร้อยละ 75 นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 68.25 (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3, 2559) ซึ่งจะเห็นได้ว่าคะแนนต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งเห็นได้ชัดจึงจำเป็นต้อง

ที่ต้องปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนและหาเทคนิควิธีการเรียนการสอนมาพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านให้มากขึ้น

นอกจากนี้แล้วจะเห็นว่า การอ่านมีความสำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นการใช้แบบฝึกทักษะเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเพราะแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อที่ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน และประสบผลสำเร็จในการเรียน การสร้างแบบฝึกทักษะเป็นสื่อหลังการเรียนรู้อ่านคิดวิเคราะห์แล้วให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมากๆ จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษา และเรียนรู้อ่านคิดวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติงานของตนเอง ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีความกระตือรือร้นในการเรียน เมื่อได้ฝึกมากๆ จะทำให้ทักษะทางภาษามีความคงทน

จากหลักการและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะ เพราะเทคนิคกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือมีความเหมาะสมกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวันที่ต้องมีการฟังพาดู และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่วนแบบฝึกทักษะนั้นขั้นตอนการสร้างไม่ซับซ้อน และเหมาะกับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องมีการฝึกทักษะให้มากๆ เพื่อให้เกิดความแม่นยำ คล่องแคล่วในทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาสาระการเรียนรู้อื่นๆ ในระดับ ชั้นที่สูงขึ้นต่อไป

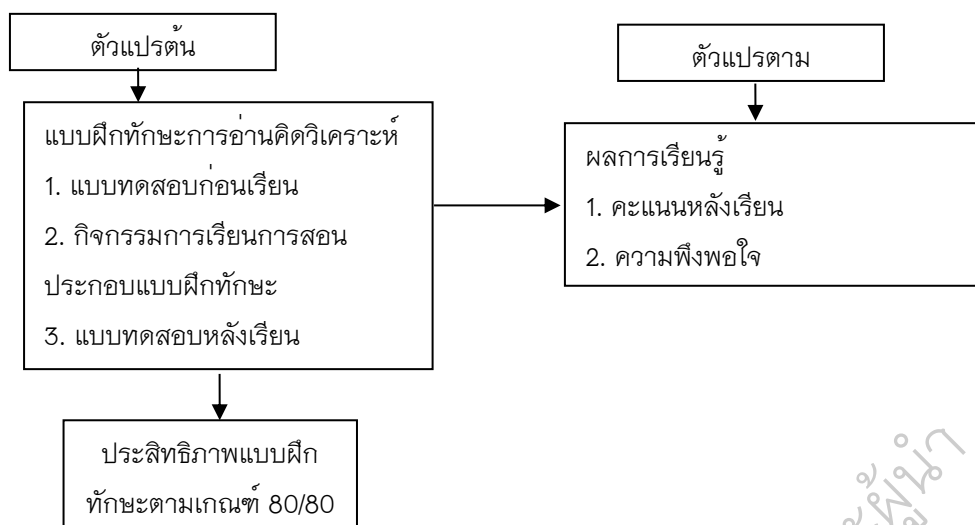
คำถามการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 20 คน ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคำเม็กวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นห้องเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
2. แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 ชุด
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านอ่านคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชั้นเตรียม ผู้วิจัยได้เตรียมนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการเก็บข้อมูล 1 วัน โดยชี้แจงและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
2. ชั้นเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาวิจัยสร้าง ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง โดยใช้เวลาในการทดสอบ 60 นาที

2.2 ดำเนินการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 20 ฉบับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1

วันเวลาที่ใช้ในการทดลอง

กิจกรรมการเรียนรู้	วัน/เดือน/ปี	เวลา
1. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	22 พฤษภาคม 2560	10.15-11.15
2. การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน	24 พฤษภาคม 2560	10.15-11.15
3. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	25 พฤษภาคม 2560	10.15-11.15
4. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	29 พฤษภาคม 2560	10.15-11.15
5. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	31 พฤษภาคม 2560	10.15-11.15
6. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	1 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
7. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	5 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
8. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	7 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
9. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	8 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
10. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	12 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
11. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	14 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
12. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	15 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
13. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	19 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
14. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	21 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
15. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	22 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
16. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	26 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
17. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	28 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
18. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	29 มิถุนายน 2560	10.15-11.15
19. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	3 กรกฎาคม 2560	10.15-11.15
20. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทร้องเล่น	5 กรกฎาคม 2560	10.15-11.15
รวม	20 วัน	20 ชั่วโมง

2.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านคิดวิเคราะห์ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน หลังจากการทดลองสอนสิ้นสุดลง

2.4 ใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

2.5 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสถิติตั้งที่กล่าวในหัวข้อ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

2.6 สรุปผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.2 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์มาตรฐาน

80/80

5.3 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การหาความเที่ยงตรง

2.2 ค่าความยาก (Difficulty)

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

6.5 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.93/81.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเป็น 0.6726 หรือร้อยละ 67.26

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในภาพรวมอยู่ระดับ ($\bar{x}$ =2.70, S.D.=0.47)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเท่ากับ 81.93/81.50 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ ได้ผ่านขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบ และวิธีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ ที่เหมาะสมโดยศึกษาจากหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิควิธีการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะ และได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ และผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองสอนจริง จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงส่งผลให้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลมโซย ด้านขุนทด (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.50/84.37

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.6726 หมายความว่า แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 67.26 เนื่องจากแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ มีรูปแบบการนำเสนอของข้อความที่ น่าสนใจ และมีการนำเสนอตามขั้นตอน โดยเรียงลำดับการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นระบบ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถของนักเรียน ทำให้นักเรียนแต่ละคนสามารถที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในแบบฝึกทักษะ ตามระดับความสามารถของตนเอง ประกอบกับ แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ สร้างขึ้นโดยเน้นการเสริมแรงตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Skinner) ทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจ และมีความสนใจ ตั้งใจที่จะเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะสูงกว่าปกติ ทำให้เกิด การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลวรรณ อัดดี (2558, หน้า 12) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า แผนและแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.67 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 67

3. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การใช้แบบฝึกทักษะนั้นเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประกอบด้วย สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันโดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ลมโซย ด้านขุนทด (2554, หน้า 45) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่สอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อรุณี แสงสุมาตย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน กุมภกรรณทนต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 22.77 คิดเป็นร้อยละ 45.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.66 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ย 44.92 คิดเป็นร้อยละ 89.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.18 และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 22.15 คิดเป็นร้อยละ 44.31 และนักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกคน

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก กระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ โดยใช้แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ที่มีรูปภาพประกอบที่สวยงาม มีเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ชวนติดตาม มีกิจกรรมการวัดและประเมินผลที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบได้ด้วยตนเอง มีสาระกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนได้เรียนไปตามระดับความรู้ความสามารถและได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ

ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกไปกับการเรียนรู้ ไม่เบื่อหน่าย ประกอบกับ กระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะ สร้างขึ้นตามทฤษฎีทางจิตวิทยา คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งประกอบไปด้วย กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎนี้ได้กล่าวถึงการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองทั้งสองสิ่งที่จะเชื่อมโยงกันได้ถ้าสามารถสร้างสภาพอันน่าพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนได้ อาจจะได้จากการเสริมแรง เช่น การรู้ว่าตนเองตอบคำถามได้ถูกต้องหรือการให้รางวัล เป็นต้น กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การที่ผู้เรียนได้กระทำซ้ำหรือทำบ่อยครั้ง จะเป็นการช่วยเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงขึ้น ฉะนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกหัดในเรื่องที่เรียนนั้นตามความเหมาะสมด้วย และกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เมื่อร่างกายพร้อมที่จะกระทำแล้วถ้ามีโอกาสที่จะกระทำย่อมเป็นที่พึงพอใจ แต่ถ้าไม่มีโอกาสที่จะกระทำย่อมไม่เป็นที่พึงพอใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าร่างกายไม่พร้อมที่จะทำงานแต่ถ้าถูกบังคับให้ต้องกระทำก็จะเกิดความไม่พอใจเช่นกัน จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนจากกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก ซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ แคธรียา โพธิ์ศรี (2549, หน้า 95) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อาศัยแบบฝึกทักษะ เรื่อง คำพ้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อาศัยแบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรให้ความสนใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยนำเอาเทคนิคการจัดการจัดการเรียนรู้อาศัยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะ มาใช้เป็นสื่อ นวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้อาศัย

1.2 ในการนำเทคนิคกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูผู้สอนต้องฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ต้องคอยกระตุ้น และเสริมแรงให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และต้องคอยเอาใจใส่ และนำมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะในลักษณะสื่อคอมพิวเตอร์ เพื่อให้มีทั้งภาพและเสียงโดยจัดทำเป็น แผ่นซีดีรอมเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะ

2.2 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในเนื้อหาสาระที่มีความยาก และความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามแนวทางปฏิรูป การเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- แคธรียา โพธิ์ศรี. (2549). *การพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำพ้อง*
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม:
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไชย ด่านขุนทด. (2554). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านสำหรับนักเรียน*
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
 ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิลวรรณ อัดดี. (2558). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์*
โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. (2559). *ผลการสอบ NT สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*
กาฬสินธุ์ เขต 3 2559. กาฬสินธุ์: สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3.
- ลมไชย ด่านขุนทด. (2554). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียน*
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
 ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรุณี แสงสุมาตย์. (2557). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่อง รามเกียรติ์*
ตอน กุมภกรรณทนต์น้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.